

KOREADA DINIY E'TIQOD

Sodiqova Charos*Kimyo International University in Tashkent**Koreys tili filologiya 4-bosqich talabasi*

Annotatsiya: *Korea dunyoning ko'plab davrlari singari dbir necha din mavjud bo'lgan davlatdir. Maqolamizda Koreada yetakchi din va Korea davlatida mavjud bo'lgan diniy qarash va g'oyalar haqida malumot beramiz.*

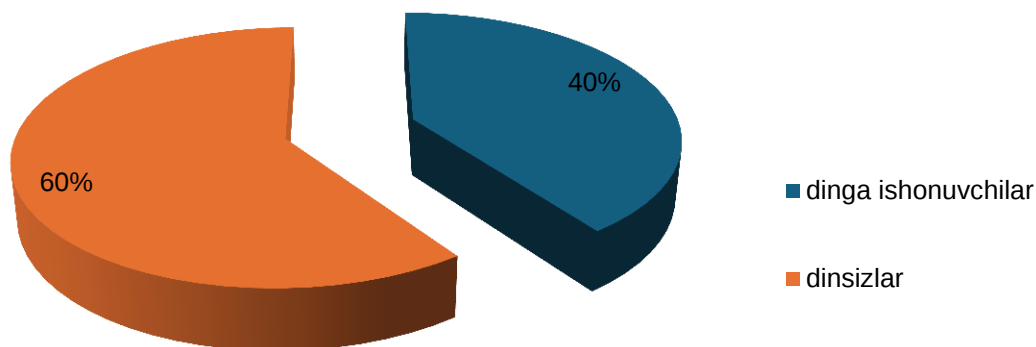
Kalit so'zlar: *shamanizm, buddizm, nasroniylik, islom, konfutsiylik, krematsiya*

Koreyada barcha asosiy jahon dinlari, jumladan nasroniylik, buddizm, konfutsiylik va islom, shamanizm dinlari mavjud. 2015- yilgi ma'lumotlarga ko'ra, Koreya Respublikasi aholisining 44 foizi u yoki bu dinga e'tiqod qiladi.

Buddizm va konfutsiylik koreys xalqining ma'naviy dunyosi va hayotiga eng chuqur ta'sir ko'rsatdi va mamlakatdagi madaniy meros ob'ektlarining yarmidan ko'pi ushbu ikki din bilan bog'liq. Buddizm 372 yilda qabul qilingan va qabul qilingan va o'shandan beri butun mamlakat bo'ylab o'n minglab ibodatxonalar qurilgan.

Joseon sulolasining (1392-1910) davlat dini sifatida qabul qilingan konfutsiylik diniy kultdan ko'ra ko'proq axloqiy va xulq-atvor kodeksidir. Ta'limotda hukmdorga sadoqat, farzandlik mehri, ajdodlarga ehtirom muhimligi ta'kidlangan. Konfutsiylik izdoshlari ajdodlar ruhlari avlodlar hayotiga ta'sir qilishi mumkinligiga ishonishgan, shuning uchun ular ota-bobolarini dafn qilish uchun eng qulay joylarni tanlaganlar. Ammo, bugungi kunda krematsiya amaliyoti keng tarqalmoqda.

Koreada din

Katoliklik Koreyaga Joseon elchixonasining Pekindagi missiyasi a'zolari va ularga ergashgan katolik ruhoniylari tomonidan olib kelingan. Dastlab katolik xristianlar ta'qib va tazyiqlarga uchragan bo'lsalar ham, katoliklik tezda oddiy odamlar orasida tarqaldi. Kechki Joseon davrida katoliklar qattiq ta'qibga uchradi va ko'pchilik shahid bo'ldi. Koreya kanonizatsiya qilingan katoliklar soni bo'yicha dunyoda to'rtinchi o'rinda turadi. Ammo shunga qaramay yuqoridagi diagrammaga nazar tashlasak Korea aholisining bor yo'g'i 44% qismigina dindorlardan iborat ekanligini ko'rishimiz mumkin. Qolgan 66% aholi hech qanday dina etiqod qilmaydi.

Ko'pchilik koreyslar an'anaviy e'tiqodlarga amal qilishadi bu ularga qadimdan qolgan: konfutsiylik, daoizm va buddizmning nasroniylik bilan uyg'unlikda yashashadi. An'anaviy e'tiqodlarga animizm va shamanizm kiradi. IV-VI asrlarda. Buddizm Koreyaga kirib kelgan. O'rta asrlarning oxirlarida konfutsiylik hal qiluvchi ta'sir ko'rsatdi. 19-asrda Xristianlik kirib kela boshladi, lekin usha davrlarda keng tarqalmadi.. Kabardin-Balkariyada ikkita presviterian koreys cherkovi mavjud bo'lib, ular ona tilini ham o'rgatadilar.

Zamonaviy koreyslar shamanizmga turlicha munosabatda bo'lishadi: ba'zilari

buni an'anaviy madaniyatning namoyon bo'lishi deb bilishadi, boshqalari oddiygina rad etadilar, boshqalari esa hozir astoydil ishonadilar. Lekin qaramay shamanizmga nisbatan turlicha munosabatda bo'lsa ham, u hali ham juda ko'p dunyoqarashiga kuchli ta'sir ko'rsatadi. Insonning bir qismi ekanligiga ishonish tabiat va faqat u bilan uyg'unlikda, yo'qligida baxtga erisha oladi yagona Xudoga ishonish, nikohga oilaviy

ittifoq sifatida munosabat, olib boruvchi abadiy hayot oqimining zarrasi sifatida shaxsga munosabat o'tmish hosilasi deb qaraladi. Zamonaviy koreyslar uchun din bu cheklovlar kabi qaraladi va ular erkin yashash uchun hech qanday dinga etiqod qilmaslikni tanlashadi. Bu ayniqsa yoshlar orasida avj olgan bo'lib, yosh Kpop guruhlarida dindorlar kamyoki butunlay yo'qligi koreys yoshlarni ham ularga ergashishiga sabab bo'lmoqda. Butun Korea xalqining atiga 0,3 foizi Islom diniga etiqod qiladi, umumiy dindorlar mamlakatning yarmidan ham kam.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Место и роль религии в менталитете корейского народа <https://cyberleninka.ru/article/n/mesto-i-rol-religii-v-mentalitete-koreyskogo-naroda>
2. <https://xn--90aee3anv.xn--plai/wp-content/uploads/proects/culture/ethnos/koreans/culture-religion.html#:~:text=%D0%91%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%88%D0%B0%D1%8F%20%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%B9%D1%86%D0%B5%D0%B2%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%B5%D1%82%D1%81%D1%8F%20%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D1%8B%D1%85,%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D0%BC%D0%B8%20%D1%8F%D0%B2%D0%BB%D1%8F%D1%8E%D1%82%D1%81%D1%8F%20%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D0%B7%D0%BC%20%D0%B8%20%D1%88%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE>
3. Религия <https://russian.korea.net/AboutKorea/Korean-Life/Religion>